

Brussel, 21 september 2018

CAO V

Protocol van de onderhandelingen die gevoerd werden betreffende een akkoord van sectorale programmatie voor de jaren 2015 - 2019 voor de sector "Hoger onderwijs" van de Vlaamse Gemeenschap tussen de Vlaamse Regering, de representatieve vakorganisaties FCSOD en VSOA en de besturen van het hoger onderwijs.

De Vlaamse Regering, de representatieve vakorganisaties FCSOD (ACV-openbare diensten en COC) en VSOA (groep onderwijs) en de besturen van het hoger onderwijs hebben voor de jaren 2015, 2016, 2017, 2018 en 2019 een akkoord van sectorale programmatie gesloten dat betrekking heeft op de sector "Hoger onderwijs" van de Vlaamse Gemeenschap.

1. TOEPASSINGSGEBIED

Dit protocol heeft betrekking op de personeelsleden die tewerkgesteld zijn in de universiteiten en de hogescholen, die krachtens artikel 127, §1 van de Grondwet onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap ressorteren.

Opmerking: alle bedragen zijn vermeld in euro's 2018

2. KOOPKRACHT

2.1. Personeel hogescholen

2.1.1. Lineaire loonsverhoging

De onderwijssector moet ook op pecuniair vlak een aantrekkelijke werkgever blijven. De onderwijssector moet dan ook gelijke tred houden met de evoluties in de private sector. Daarom worden de salarissen (aan 100%) van de personeelsleden die bezoldigd worden ten laste van de werkingsuitkeringen verschaft door de Vlaamse Gemeenschap verhoogd:

- Op 1 september 2018 met 0,3 %;
- Op 1 januari 2021 met 1,1 % (t.o.v. augustus 2018).

Deze verhogingen zijn ook van toepassing op de personeelsleden die door een hogeschool met behoud van hun rechtspositieregeling als personeel van de hogeschool, aan een universiteit zijn overgedragen, voor zover ze niet overgenomen zijn in de rechtspositieregeling van de universiteiten en op de niet-verworven salarisschalen en de wachtgeldten die worden toegekend.

Budget:

- 2018: 582 783 euro
- 2019: 1 747 939 euro
- 2020 (idem 2019): 1 747 939 euro
- 2021 en volgende: 6 409 384 euro

2.1.2. Herstel van het vakantiegeld

Het vakantiegeld van de personeelsleden die bezoldigd worden ten laste van de werkingsuitkeringen verschaft door de Vlaamse Gemeenschap, wordt momenteel gevat door het raamakkoord van 23 december 2012. Dit raamakkoord loopt nog tot 2020. Vanaf 2021 wordt het vakantiegeld opnieuw naar 92% gebracht. Door het eindigen van het raamakkoord van 23 december 2012 zal ook de eindejaarstoelage van de personeelsleden niet meer gevat zijn door de compensatie die in dit akkoord was vervat.

Deze maatregel is ook van toepassing op de personeelsleden die door een hogeschool met behoud van hun rechtspositieregeling als personeel van de hogeschool, aan een universiteit zijn overgedragen, voor zover ze niet overgenomen zijn in de rechtspositieregeling van de universiteiten.

Inwerkingtreding: 1 januari 2021

Budget:

- 2020: 4 390 165 euro
- Vanaf 2021: opbrengst 4 791 174 euro die wordt geïnvesteerd in een bijkomende baremieke verhoging (punt 2.1.3)

2.1.3. Bijkomende baremieke verhoging

Momenteel bereiken personeelsleden hun maximumsalaris omstreeks de leeftijd van 50 jaar. Door het verhogen van de pensioenleeftijd heeft dit tot gevolg dat er geen loonevolutie meer is voor een periode van 15 jaar. Er wordt een bijkomende loontrap ingevoerd op 36 jaar geldelijke anciënniteit waarvan het bedrag vanaf 1 januari 2021 gelijk is aan het bedrag van de voorgaande loontrap, zodat personeelsleden zich financieel gewaardeerd blijven voelen, ook op het einde van hun loopbaan.

Deze maatregel is ook van toepassing op de personeelsleden die door een hogeschool met behoud van hun rechtspositieregeling als personeel van de hogeschool, aan een universiteit zijn overgedragen, voor zover ze niet overgenomen zijn in de rechtspositieregeling van de universiteiten.

Inwerkingtreding: 1 januari 2021

Budget (vanaf 2021): 431 010 euro

2.2. Personeel universiteiten

2.2.1. Eerste fase koopkrachtverhoging – Verhogen ecocheques

De universiteiten besteden in de jaren 2018, 2019 en 2020 0,3% van de loonmassa van de personeelsleden bezoldigd met werkingsuitkeringen (= 80% van de werkingsenveloppe voor de universiteiten) aan een koopkrachtverhoging voor hun personeel.

Deze koopkrachtverhoging wordt gerealiseerd via een verhoging van de ecocheques van 9 tot 17 euro per maand. De verhoging van de ecocheques wordt toegekend aan alle personeelsleden, ongeacht de financieringsbron van hun bezoldiging.

Budget:

- 2018 (vanaf 1 september): 836 217 euro
- 2019 en volgende: 2 508 061 euro

2.2.2. Tweede fase koopkrachtverhoging – Verhogen ecocheques en eindejaarstoelage

Vanaf 2021 wordt een verdere verhoging van de koopkracht gerealiseerd op de volgende manier:

- a) een verdere verhoging van de ecocheques tot 20 euro per maand;
- b) een verhoging van de eindejaarstoelage volgens het hierna vermelde schema:

Graad	Huidig %	Toekomstig %
- ATP graad 2	70%	80%
- ATP graad 3-5	65%	73%
- ATP graad 6-9 en 14 - WP - Assistent - Praktijkassistent	59%	67%
- ATP graad 10-16, met uitzondering van graad 14 - WP - Doctor-assistent - ZAP	53%	59%

Deze koopkrachtverhoging wordt toegekend aan alle personeelsleden, ongeacht de financieringsbron van hun bezoldiging.

Budget bijkomende verhoging ecocheques en verhoging eindejaarstoelage (2021 en volgende): 7 119 565 euro

3. Afspraken over verdere cao-besprekingen

Aan de universiteiten zijn er meer personeelsleden die buiten de werkingsuitkeringen, verschaft door de Vlaamse Gemeenschap, bezoldigd worden dan personeelsleden die met deze werkingsuitkeringen bezoldigd worden. Ook aan de hogescholen is een stijging merkbaar van het aantal personeelsleden die buiten de werkingsuitkeringen bezoldigd worden. Deze problematiek kwam ook reeds aan bod in de vorige onderwijs-cao voor het hoger onderwijs

De overheid start in oktober 2018 een werkgroep 'financiering koopkracht personeel HO' op om afspraken te maken over toekomstige cao-besprekingen. Deze werkgroep bestaat, naast afgevaardigden van de Vlaamse Overheid, uit 4 afgevaardigden van de besturen (universiteiten en hogescholen) en 4 afgevaardigden van de representatieve vakorganisaties. Zowel voor de besturen als voor de vakorganisaties kan één techniek worden afgevaardigd.

De werkgroep maakt concrete afspraken over het vastleggen van het budget en de besteding van de beschikbare middelen voor personeelsleden die met verschillende geldstromen bezoldigd worden met het oog op toekomstige cao-besprekingen.

De besprekingen in de werkgroep financiering koopkracht personeel HO eindigen ten laatste op 30 april 2019.

4. Aanwending resterend budget (voor de 3 cao's)

Hiervoor wordt verwezen naar de algemene budgettaire tabel bij de cao's XI – leerplicht, IV – basiseducatie en V – hoger onderwijs.

De Vlaamse Regering en de besturen verbinden zich tot een correcte en volledige uitvoering van deze cao. De respectieve vakorganisaties engageren zich om het akkoord in zijn geheel loyaal te respecteren en de sociale vrede te bewaren over de afspraken in deze cao.

Inzake de onderhandelingen die gevoerd werden in het kader van de sectorale sociale programmatie voor de jaren 2015-2019 voor de sector “Onderwijs” van de Vlaamse Gemeenschap tussen de Vlaamse Regering en de representatieve vakorganisaties ACOD, FCSOD en VSOA en de besturen van het hoger onderwijs geeft het VSOA-Onderwijs een protocol van akkoord.

Voor het personeel van de hogescholen (inclusief het integratiekader) is het resultaat analoog aan dit van de andere niveaus. We wensen dan ook hiervoor onze waardering uit te drukken. Spijtig genoeg is dit niet het geval voor het personeel van de universiteiten. De door de Vlaamse overheid ter beschikking gestelde middelen zijn ruim onvoldoende om alle personeelsleden van de universiteiten een evenwaardige koopkrachtsverhoging toe te kennen als deze van de andere onderwijssectoren. We gaan er, net als de universiteitsbesturen, van uit dat de Vlaamse overheid CAO-middelen zou moeten ter beschikking stellen voor alle personeelsleden van de universiteiten die rechtstreeks of onrechtstreeks bezoldigd worden door de Vlaamse overheid.

We hopen dan ook dat er naar toekomstige cao-onderhandelingen toe een oplossing wordt gevonden voor de ontoereikende CAO middelen voor alle personeelsleden van de universiteiten.

ACOD Onderwijs/Overheidsdiensten geeft een protocol van niet akkoord voor de CAO V hoger onderwijs

ACOD Onderwijs/Overheidsdiensten gaat inhoudelijk akkoord met het CAO-luik rond de koopkrachtverhoging voor het personeel van de hogescholen (inclusief integratiekader). Dit luik komt volledig overeen met de koopkrachtverhoging zoals deze ook is uitgewerkt in de overige onderwijs-CAO's die dit jaar werden afgesloten.

Wat betreft het CAO-luik rond de koopkrachtverhoging voor het personeel van de universiteiten (uitgezonderd integratiekader) stelt ACOD Onderwijs/Overheidsdiensten echter vast dat deze personeelsleden globaal genomen ongeveer de helft zullen krijgen van wat wordt toegekend aan de andere personeelsleden binnen het Onderwijs. De koopkrachtverhoging van de personeelsleden van de universiteiten wordt bovendien niet gerealiseerd via een gewone loonsverhoging zoals elders binnen het Onderwijs. Voor het personeel van de universiteiten gebeurt dit deels door het verhogen van het bedrag van de jaarlijkse ecocheques, en deels door het verhogen van de eindejaarstoelage. Aan het gebruik van ecocheques zijn echter vele nadelen verbonden in vergelijking met een gewone loonsverhoging. Zo worden op de ecocheques geen sociale bijdragen betaald. Dit lijkt een voordeel omdat men dan een hoger netto bedrag overhoudt, maar dit heeft tegelijk tot gevolg dat men hiervoor ook geen bijkomende sociale rechten opbouwt, bijv. voor het pensioen. Dergelijke vormen van “verloning” dragen zo bovendien ook bij tot de verdere uitholling van de sociale zekerheid in het algemeen. Daarnaast kan men het bedrag van de ecocheques niet vrij besteden maar slechts aan een beperkt aanbod aan producten en diensten, de ecocheques vervallen na 24 maanden waarna men dit bedrag gewoon kwijt is, wanneer men papieren ecocheques verliest of

niet meer (tijdig) terugvindt dan gaat het bedrag eveneens verloren, er gaat geld naar de winstmarges van een beperkt aantal ecochequebedrijven dat anders gewoon naar het personeel zou kunnen gaan...

In plaats van de bestaande ecocheques af te bouwen en te vervangen door een gewone loonsverhoging, zien wij dat dit nadelige systeem met deze CAO integendeel nog verder wordt versterkt.

Zoals reeds vermeld is de beperkte verhoging van de eindejaarstoelage samen met het bedrag van de ecocheques echter globaal genomen ook aanzienlijk minder dan de koopkrachtverhoging elders binnen het onderwijs, zelfs als de misgelopen sociale rechten buiten beschouwing zouden worden gelaten.

Ook de middelen die beschikbaar waren voor een extra salaristrede op 36j geldelijke anciënniteit (cf. hogescholen) worden ingezet om tot een maximale verhoging van de eindejaarstoelage te komen. M.a.w. de personeelsleden van de universiteiten krijgen er geen extra salaristrede bij.

Dit alles is het gevolg van het feit dat de door de overheid ter beschikking gestelde middelen ruimschoots ontoereikend zijn om de voorziene koopkrachtverhoging door te voeren voor alle personeelsleden van de universiteiten.

Terecht gaan de universiteitsbesturen ervan uit dat de overheid niet alleen CAO-middelen dient te voorzien voor de personeelsleden bezoldigd ten laste van de middelen verstrekt vanuit het departement Onderwijs, maar ook voor de andere personeelsleden die rechtstreeks of onrechtstreeks worden bezoldigd door de Vlaamse overheid. Het gaat hier dan in het bijzonder over het departement EWI langs waar ook jaarlijks substantiële budgetten voor onderzoek rechtstreeks (bijv. het BOF) of onrechtstreeks (bijv. het FWO) worden toegekend aan de universiteiten.

De Vlaamse overheid draagt eenzelfde verantwoordelijkheid tegenover deze personeelsleden, en dient dan ook de benodigde budgettaire middelen te voorzien om de afgesproken koopkrachtverhoging ook voor hen volledig te kunnen uitvoeren. In plaats van dit te erkennen en aanvullende CAO-middelen te voorzien, heeft een vertegenwoordiger van het kabinet Muyters (bevoegd voor onderzoek en voor het departement EWI) in het VOC verkondigd dat zij geen voorstander zijn van een verhoging van de koopkracht voor het personeel, maar dat zij eventuele toekomstige extra middelen wensen te besteden aan het inzetten van meer onderzoekers. Met meer onderzoekers (die dan minder betaald worden) is het kabinet Muyters blijkbaar voorstander om de werkdruk van de professoren verder te verhogen.

In deze context sluit het standpunt van ACOD Onderwijs/Overheidsdiensten op dit punt dan ook volledig aan bij de vragen die de instellingsbesturen tijdens de onderhandelingen hebben gesteld rond de financiering van de koopkrachtverhoging. Ook voor ACOD Onderwijs/Overheidsdiensten is het immers een breekpunt dat er sowieso eenzelfde koopkrachtverhoging dient te komen voor alle personeelsleden zonder onderscheid naar de oorsprong van de financiering waarop het loon wordt betaald. Tegelijk stelt ACOD Onderwijs/Overheidsdiensten vast dat ook de instellingsbesturen hun verantwoordelijkheid niet ten volle opnemen. Voor de personeelsleden die niet worden bezoldigd op financiering van de Vlaamse overheid dient de meerkost van de koopkrachtverhoging te worden doorgerekend aan de desbetreffende andere financierders. Hoe beperkt dit aandeel volgens de instellingsbesturen ook maar is in de totaliteit van de jaarlijkse financiering, toch weigerden zij hier ook maar over te spreken.

ACOD Onderwijs/Overheidsdiensten ziet verder nog een positief element in zoverre er in het voorstel tot CAO een concrete timing en werkwijze zijn opgenomen om tot afspraken te komen voor toekomstige CAO-onderhandelingen. ACOD Onderwijs/Overheidsdiensten zal hier aan meewerken en verwacht dat in het bijzonder de Vlaamse overheid, maar ook de instellingsbesturen voor wat hun aandeel betreft, hun verantwoordelijkheid opnemen voor het personeel van de universiteiten zodat deze onaanvaardbare benadeling eindelijk wordt stopgezet.

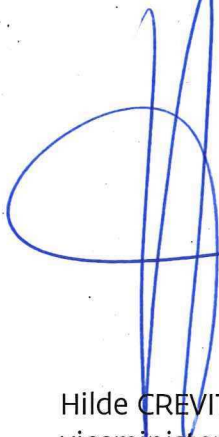
Omwille van al het bovenstaande, en ondanks het inhoudelijk akkoord met het luik voor de hogescholen, kan ACOD Onderwijs/Overheidsdiensten zich niet akkoord verklaren met de voorliggende CAO V hoger onderwijs.

Brussel, 21/09/18

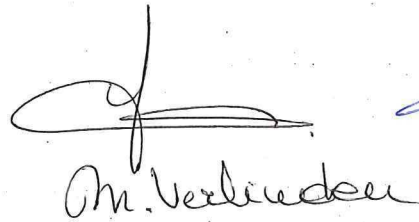
AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

VOORZITTER,

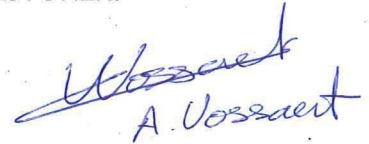

Hilde CREVITS,
viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Onderwijs

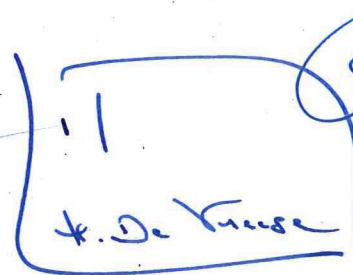
AFVAARDIGING VAN DE BESTUREN:

M. Verbeuden

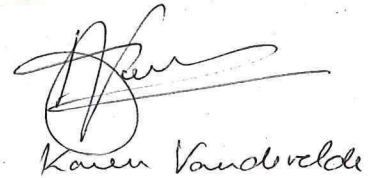
A. Vossaert

J. De Vriese

J. Overlaet

Karen Vandervelde

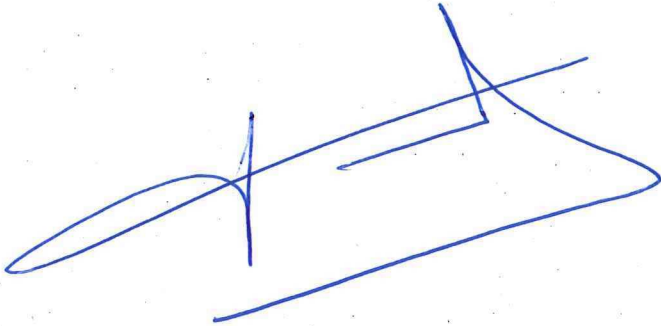
LEDEN,

Geert BOURGEOIS,
minister-president van de Vlaamse
Regering

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Bart TOMMELEIN,
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Begroting,
Financiën & Energie

BARRERY J.L.

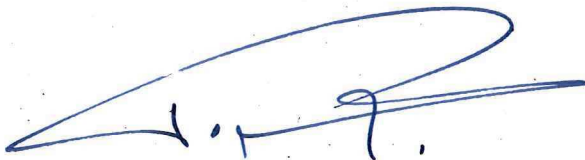

P. BOLLERS

L. EECLOO

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

Philippe MUYTERS,
Vlaams minister van Werk, Economie,
Innovatie en Sport

Koen Van Kerkhove

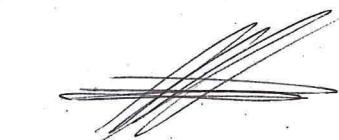

Stijn Vermeire

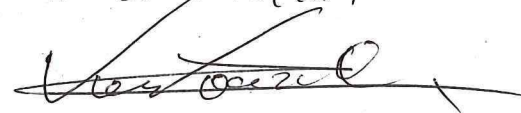

Chris Heenen

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

W. LEENKNECHT

T. VAN DE VOORDE